

ἔχῃ τὰ αὐτὰ φρονήματα ὑπὲρ τοῦ δημοσίου συμφέροντος, εἴτε κοινόν καὶ ὅμοιον χαρακτήρα ὑπὲρ τῆς πατρίδος· αἱ γυναῖκες ἦσαν κατακλειστοί, οἱ γονεῖς ἐξήσκουν ὑπερβολικῆν ἐξουσίαν εἰς τὰ τέκνα, οἱ χωρικοὶ ἐδούλευον ὡς ἑλκωτες, οἱ ἔμποροι εἶχον προνόμια μόνοι οἱ εὐπατρίδιαι παριστάνοντο εἰς τὰς γενικὰς συνέλευσεις.

Οἱ ξένοι ἐπεμπον εἰς τὴν Ῥωσίαν ὑράσματα χρυσᾶ καὶ μεταξωτὰ, μαργαρίτας, κειμήλια τιμπλῆ καλλωπισμοῦ καὶ διάφορα ἄλλα τῆς τρυφῆς χειροτεχνήματα· ἡ δὲ Ῥωσία ἀναπέδιδε δέρματα, διφθέρας πολυτίμους, σίτον, ξύλα, σίδηρον κτλ.

Ἡ Ῥωσία στρατιωτικῆς ἐφάνη ἔκτοτε ἴσον τολμηρὸς εἰς τὴν προσβολήν, ὅσον ἀκατάπληκτος εἰς τὴν μάχην, ἡ δὲ φυγομαχία καὶ ὁ φόβος ἦσαν σπάνια ἐλαττώματα.

Οἱ πολιτικοὶ ὅμως νόμοι ἀτελεῖς διέμενον, ὁ λειπόχρεως ἐγένετο δούλος τοῦ τοκογλύφου· πολλάκις δὲ ἡ πολιτικὴ ὑπηρεσία ἡγοράζετο, καθὼς ἐνίοτε μεταξὺ ἡμῶν, τὸ ὅποιον ἐμπαίνει τὸν ἔσχατον βαθμὸν τῆς διαφθορᾶς, τῆς ἐμπροπείας καὶ ἠθικῆς ἐξαχρειώσεως· κατατρυχῶν δὲ τὴν Κυβέρνησιν.

Ἡ λαὸς ἐνωμασκεῖτο πάντοτε ἀτιμῶς· εἶχον ὧδᾶς καὶ ὀρχήσεις καὶ ἀγῶνας δι' ἐκάστην ὥραν τοῦ ἔτους· ἀλλ' ὁ φόβος τῶν δυνατῶν καὶ τῆς ἐξουσίας παρέλυε τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὴν ἀκμὴν αὐτῆν τῆς φιλοδρόστητος καὶ εὐθυμίας· ὅθεν ἐπικρατεῖ εἰς τὴν παροιμία *blisko tzare blisko smerti*, πλησίον τοῦ Βασιλέως, πλησίον τοῦ θανάτου. (1)

Ἡ Γουδόνωφ ἀναβᾶς τὸν θρόνον διὰ τοῦ δόλου καὶ ἐγκλημάτων ἐβασίλευεν ἐπτά ἔτη ἀλλὰ διάκονός τι ὅμοιος κατὰ τὸ πρόσωπον πρὸς τὸν δολοφονηθέντα Δημήτριον Γρηγόριος Οὐτρέπερ τοῦνομα ἐξήλασε τοῦ μοναστηρίου Σπασκ τῆς Μόσχας, περιερέρετο εἰς τὴν Ῥωσίαν ὡς ὁ ἀληθής Δημήτριος κατορθῶσα, δῆθεν νὰ διασωθῆ ἀπὸ τῶν σιδηρῶν τῆς δολοφονίας. Ἡ δὲ ἐκ τούτου ἐπαναστάσις ἐξηλαθῆ παντοῦ, τὰ στρατεύματα τοῦ Γουδόνωφ ἐνίκηθησαν, αὐτὸς δὲ οὗτος ἀπέθανε, αἰρηθῆναι ὡς δηλητηριασμένος.

Μετὰ ταῦτα, ἀ καὶ ὁ Θεόδωρος υἱὸς τοῦ ἀνηγορεύθη, ὡς ἄμενος διαδοχῆς ὑπὸ τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν ἀρχόντων, ἡ δυναστεία ὅμως δλόκληρος ἀπεκηρύχθη παρὰ τῶν στρατευμάτων, ἀνηγορεύθη δὲ ὁ Δ. ψευδο Δημήτριος, ὁ δὲ Θεόδωρος ἐφρονεῖτο μετ' ὅλης τῆς οἰκογενείας του.

Τί ἔλειπε, ἄλλο εἰς τὸν ψευδοΔημήτριον διὰ νὰ στερεωθῆ εἰς τὸν θρόνον· εἰμὴ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ζωτικῆς μητρὸς τοῦ ἀποθανόντος Δημητρίου; ἀλλὰ τοῦτο πραγματικῶς συνέβη, διότι τὸ αὐτὸν ἐντελὲς ἔτυχεν ἡ ὁμοίότης τοῦ τυχοδιώκτου, ὡς ἡ αὐτοκρατορῖσα ἐκλαυσε ὑπὸ τῆς χαρᾶς· ἀλλ' ὁ λαὸς ἀρέσκειται ἐκ φύσεως εἰς ἀλληλοδιδοχῆς μεταβολὰς καὶ γεωτερισμοῦ· σπανίως δὲ ἀγαπᾷ τὸν ἡγεμόνα· του, ὅσον αὐτοὶ φέρονται ἐπι

τόν ἀγαπῶσιν ὡς οὔτε ὑποφέρουσι τὸν χωρῆτον· Ὅθεν ἐν ᾧ τῶνδ' ὁ Δημήτριος εἰώρταζε τοῦ γαμοῦ μετὰ τῆς Μαρίας κόρης Σαντομίρου τινὸς ἐκ τῶν ἀρχόντων τῆς Πολωνίας, ὁ ὄχλος ὑποκινουόμενος τοῦ φρονιύσαντος τὸν γνήσιον Δημήτριον Scho Ushakoff σβάλλει μανιωδῶς καὶ λιχλατεῖ τὸ παλάτιον, φονεύει τὸν βασιλεῦσαν, καθῶς καπολλεῦ, ἄλλους παρανομοῦσιν αὐλικούς.

Ἄλλ' ἡ παλαιὰ παρανομία τοῦ ἀρπαγῶς ἐπιτιμωρηθῆ βραδύτερον· διότι ἄλλος πάλιν τυχερὸς Πέτρος, ὡς υἱὸς τοῦ Θεόδωρου ἀναφανείσκει· αὐτοῦ δὲ μόλις νικηθέντος ἠλεύσθη καὶ ἕτερος Δημήτριος ὀρμώμενος ἐκ τῆς Πολωνίας· τὰ βραδύτατα στρατεύματα ἐνίκηθησαν παρ' αὐτοῦ, τὸν ἀνεγέρθη δὲ καὶ ἡ νεοσύστατος σύζυγος. Μαρίνα! Ἡ ἐπιτορῆ Σουηδῶν παρῶν· ἐν ἐτι μᾶλλον τοῦ Ῥώσους ἀγαθῆ τύχῃ οἱ Πολωνοὶ προσοχῆταντες εἰς τὴν λιουριαν τὸν Σμολενσκου ἐγκατέλειπον τὸν ψευδοβασίλειον, οἱ δὲ Ῥώσοι ἐπαναστάντες ἐξήγησαν ἐπὶ Βασιλεῖ τῆς Πολωνίας Βλαδισλαῦ νὰ ἀναστῆ Τσάρον τὸν ἴσον αὐτοῦ υἱόν.

Ἐν τούτοις ὁ τυχοδιώκτης πληροφορηθῆς τοῦτου διέφυγε καὶ βοηθούμενος ὑπὸ στρατιωτικῶν τῶματος ἐφάνη ἐμπροσθεν τῆς Μόσχας· ἡ δημογεργίας γενομένης, ὁμοφρονῆσαν αἱ ἀντιφεροφάτραι ὥστε τὸν μὲν ψευδοΔημήτριον νὰ περῆσιν εἰς τῶν νόμων τὴν ἐκδίκησιν, τὸν δὲ βασιλεῦσαν Schouiski νὰ κρημνίσωσιν ἐκ τοῦ θρόνου ὡς τὸν μόνον διὰ νὰ ἐλέγξῃ τὸ ἔθνος ἰόνον ἡγεμόνα.

Ἄλλ' ἡ Μαρίνα ἐκνοσφορεῖ ἤδη ἀπὸ δύο φρονεῖταις, τούτων δὲ ὁ τελευταῖος ἐφρονεῖταις ὁ Γατάρων, εἰς τοὺς ὁποίους κατέφυγεν.

Οἱ δὲ Πολωνοὶ ἐνωμένοι καὶ δυνατοὶ μετὰ τῆς τσαρῶν καταπίεζον οὕτως· ἀλλὰ τῆς μεγάλης δευτέρας τοῦ 1611 ἐπεσοῦν τὴν ἀπόνειαν των καὶ διὰ γενικῆς τραγικῆς τῆς Μόσχας.

Τότε οἱ κρινοῦσιν τῆς ἐθουσιαστικῆς τῆς ἐκινήσεως διὰ τῶν λόγων του κοινῆς ἀνανάγκης τῆς τριωδῆς ἀντιπερισπασμῶν, ὅθεν πάντες πανταγῶς ναθορῶμενοι ἰο Ῥώσοι κατεδίωξαν μὲν τὸν πολωνοῦς, ἀνηγόρευσαν δὲ αὐτοκράτορα τὸν Μιχαήλ μάνωφ, ἄρχοντα καταδικωμένον ὑπὸ τοῦ Γουδόνωφ.

Ἡ δὲ Σουηδία ὠρελυμένη τότε ἐκ τῶν ἐπιτορῶν στάσων, ὑπέταξε τὴν Ἰγγρίαν, καὶ τὴν Λεθβανίαν καὶ Ἑσθωνίαν, ἡ Πολωνία δὲ τὸ 1676 ἐπανάλαβε τὰς ἐπαρχίας ταύτας, καὶ τὴν γεωργίαν, ἔφερε πλοῖα ἐκ τῆς Ὀλλανδίας νῆφε σχέσεις μετὰ τῶν πρωτίτων βασιλέων Ἑυρώπης, ἐδέχθη πρέσβεις τῆς Περσίας καὶ διέταξε τὴν μεταφράσιν ἐπιτημονικῶν βιβλίων· στήθε δὲ καὶ σχολεῖα, ὅπου ἐδιδάσκετο ἡ Ἑλληνικὴ καὶ Σλαβικὴ γλῶσσα.

Δύο ἀδελφοὶ ἑτεροθαλεῖς ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Πέτρος ἐβασίλευσαν συνεχῶς, μετὰ τὸν πρῶτον υἱόν τοῦ Ἀλεξίου Θεόδωρου· ἀλλὰ τῆς

(1) Δυστυχῆς οἱ ἡγεμόνες οἱ ὁποῖοι καθιστῶσιν τοσοῦτον μισητὴν καὶ ἀποτρόπαιον εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Κυβερνήσεως των.